

VIŠŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

*The First and Greatest
Lithuanian Daily in America*

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co.,
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60606
HAYmarket 1-6100

*Over One Million Lithuanian
In The United States*

248

GEN. FRANKO IŠTIKO SMARKUS
ŠIRDIES PRIEPUOLIS

1 Vēšiau.
- Šilta, galimas lietus.
| Saulē teka 7:11, leidžiasi 5:49.

LIETUVOS DIDŽIOSIOS KUNIGAİKSTIJOS TEISĖS APŽVALGA

(Tęsinys)

Bielsko seime aukštieji valdininkai savo kairių privilegijų atsisakė, kad užtikrintų krašto vienybę karo su Maskva akivaizdoje. Įvedus parlamentarinę santvarką, atpuolė reikalas duoti bajorų luomui naujų privilegijų, nors atskiems bajorams buvo teikiama ir toliau privilegijos kurios lietuvių žemės valdymą, skyrimą ir tarnybą ar šiaip kokį svarbesnį reikalą.

Privilegijos dvasiškams buvo duotos Vilniaus, o vėliau Žemaičių katalikų vyskupijoms, o po to išplėtos ir kitų tikinčiųjų dvasiškams. Jos atleido bažnytinius dvarus nuo mokesčių mokėjimo ir kareivių pristatymo prievolių, o dvasiškams pavedė bažnytinių teismų jurisdikciją.

Miestams duodamos privilegijos ne tik savotos teisės, bet recipavo tą, kuri buvo vokiečių miesto Magdeburgo išdirtinta, o vėliau plito ir rytus; ši Magdeburgo teisė sudarė miestų savivaldybės pagrindą. Ji nebuvo suteikta iš sykiu visiems Lietuvos miestams, bet buvo

duodama kiekvienam miestui atskirai: pirmasis ją gavo Vilnius 1387 metais, po to Brasta 1390 metais, Gardinas 1391 metais, Kaunas 1408 metais, ir taip toliau, per visą senosios Lietuvos nepriklausomybės laikotarpį, iki 1795 Lietuva pateko rusų valdžion. Pradžioje, Magdeburgo teisė suteikdavo valdovams, o vėliau, įvedus parlamentarinę santvarką, senmas.

Atskiros tautinės ir tikybinės mažumos, kaip žydai ir totoriai, irgi buvo gavusios privilegijų nustatancijų jų teisės bei pareigos.

Buvo privilegijų suteiktų atskiroms valstybės dalims:

Lietuvos branduoliui, Žemaičiams ir įvairioms Rusijos sritims. Iš sritinių privilegijų pažymėtina Kazimiero 1441 m. Žemaičiams suteiktoji. Žemaičiai nesutiko pripažinti karaliaus Kazimiero savo valdovų. Tik gavę autonomiją ir teisę rinkti vyriausią krašto pareigūną, Žemaičių seniūną jie Kazimierą pripažino savo valdovu; be to, valdovams žadėjo ne savo antstolių į Žemaičius nusiųsti.

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A. VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Čikagietės išpūdziai okupuotoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymų nuotykių aprašymai, palmti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista. 150 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metai" poeto Nado Rasteno vertimas. Gražus leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto brožai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanojimo įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar piniginę perlaidą.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

PUIKI KNYGA, PARASYTA SU MEILE LIETUVAI IR ŽEMDIRBIAMS

Dr. Juozas Dauparas. ŽEMĖS ŪKIO SVIETIMAS. Studija, išleista Chicagoje 1966 metais paties autoriaus lėšomis. Knyga dviejų dalių: Žemės ūkio švietimo problemos ūkininkų krašte. II dalis: Žemės ūkio švietimas Lietuvoje.

Autorius savo žodyje rašo: "Jei liūdnas lietuvių tautos likimas nebūtų sutrukęs Lietuvos nepriklausomybės gyvenimo ir nebūtų sugriovęs gražiai išaugusių ir suklestėjusių Lietuvos politinių, ekonominių ir kultūrinių laimėjimų, šiandien, drąsiai galima sakyti, lietuvių tauta galėtų didžiulius ir džiuganti savo žemės ūkio kultūros vaisiais ir prilygti pačioms iškiliosioms Europos tautoms".

Knygos apie žemės ūkį atrodo tik žemdirbiams skaityti, kadangi absoliuti lietuvių tautos dauguma (88,12%) buvo ūkininkai ir po pasaulį išlaikytų lietuvių absoliuti dauguma yra arba patys buvę ūkininkai, arba ūkininkų vaikai, reikšia, kad ši knyga bus brangi absoliučiai lietuvių daugumai, ypač kadangi knyga su tokia meile Lietuvos žemei parašyta, kad pradėjus skaityti nebesinori prtraukti. Knyga autoriaus skiriama Lietuvai šiais žodžiais: "Dėkingas būnas — mylimai Tėvynei Lietuvai".

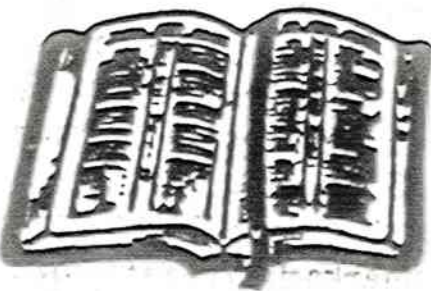
Knygos 300 puslapių su daug vaizdėlių ir lentelių, kaina tik \$5.00. Gaunama Naujienose.

Cekį arba Money Orderį siųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gavę pinigų, tuojau knyga pasiusime.

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapacinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

Juozas Kapacinskas, IŠEIVIO DALIA. Atsiminimai. Išėivio Dalia yra natūrali ankstesniųjų atsiminimų tęsinys. Tai yra Amerikoje bei kurdami ir patvariai iškūrusio asmens istorija. Knyga gausiai iliustruota. 300 psl. Kaina 7 dol.

ČIKAGIETĖS IŠPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERTGTOJ LIETUVOJ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdus aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką ji žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, MAGISKUOJU KILIMU VILNIU. Kelionės į Lietuvą išpūdziai. Iliustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINĖS UŽDANGOS. Autoriaus pastabūnų neapgauna turistai ir agitpropos propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Vincas Zemačaitis, LIETUVIŲ ETNINIŲ SIENŲ KLAUSIMAI. 3 istoriniai žemėlapiai. 106 psl. Kaina \$2.00.

Vincas Zemačaitis, LIUBLINO UNIŲS SUKAKTĖS PARAŠTĖJĖ. 84 psl. \$1.50.

Sie ir kiti leidiniai yra gaunami NAUJIESE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608 atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridant čekį ar piniginę perlaidą.

DIDELI... (text continues)

Kazimieras taip pat išleido visai Lietuvai bendrą baudžiamąjį teisinį, nustatantį bausmes už kaikiuriuos nusikaltimus. Šis Kazimiero teisinys, originalo kalboje vadinamas "Sudiebnik", įsigaliojo 1468 metais, o jo nuostatai vėliau buvo panaudoti, parengiant Lietuvos Statuto straipsnius liečiančius baudžiamąją teisę.

LIETUVOS STATUTO ISTORIJA

Iki XVI amžiaus pradžios Lietuvos teisė nieku ypatingu nepasizymėjo — privilegijų ir siaurą teisės sritį apimančių teisinų buvo daugelyje anų laikų valstybių. Tačiau jau pradžioje XVI šimtmečio ėmė reikštis bendras viso krašto bajorų noras turėti vienodą, rasytą, visas teisės sritis apimančią statutą, galiojantį visai Didžiajai Kunigaikštijai. Kai 1514 seimas paparsė žyginantį Se-nąjį išleisti visuotinį teisinį, prasidėjo milžiniškas teisės kūrimo ir tobulinimo darbas, kuris — su pertraukomis — tęsėsi septyniadešimt metų su viršum. Galutinė trečioji, Statuto redakcija įsigaliojo 1588 metais. Karaliui sutikus patenkinti seimo prašymą, buvo sudaryta Statutui parengti komisija, kurios darbu vadovavo kancleris Albertas Goštautas; žinių apie tos komisijos veikimą užsiliko nedaug. 1529 metais, praėjus penkiolikai metų nuo Statuto komisijos sudarymo, pirmasis Statuto tekstas buvo suredaguotas, karaliaus patvirtintas ir tapo viešiančiu įstatymu.

Nors naujasis statutas buvo keliolikos metų darbo vaisius, visuomenė nebuvo juo patenkinta. Jau 1544 m. seimas paparsė naująjį valdovą, žyginantį Augustą Statutą pataisyti. Vėl buvo paskirta komisija, kurioje turėjo dalyvauti lygus kateišis katalikų ir stačiatikių. Tuo buvo simboliškai pabrėžta tendencija sulgyinti abiejų tikėjimų žmonių teises. Žymiausias komisijos narys buvo Žemaičių vyskupas ir garsus teisės žinovas Jonas Domanievis. Be eilės įvairių asmenų, kurie praktiškam gyvenime buvo gerai susipažinę su įvairių Lietuvos dalių papročių teise ir privilegijomis, prie Statuto taisymo dirbo du užsienio universitetus baigę teisės daktarai: Augustinas Rotundas, Vilniaus vaitas, ir Petras Roizijus, kilęs iš Ispanijos. Varnių kapitulos kanauninkas ir Kražių klebonas, vėliau tapęs Vilniaus kapitulos prelatu ir šv. Jono bažnyčios klebonu. Rotundo ir Roizijaus dalyvavimas statutinės komisijos darbuose užtikrino romėnų ir kanonų teisės įtaką naujam Statuto redakcijai. Komisija dirbo daugiau kaip dvidešimt metų. Jos sąstatas keitėsi. Buvo leidžiami nauji įstatymai ir Statuto projektas turėjo ir juos apimti. Tų naujų įstatymų svarbiausias buvo jau minėtas 1564 metų Bielsko privilegija, įvedusi Lietuvai parlamentarinę santvarką. Bielsko privilegija vertė jau parengtą naujo Statuto projektą per dvejus metus paskubom iš pagrindų perdirbti. Antroji Statuto redakcija buvo žyginantio Augusto patvirtinta ir įsigaliojo 1566 metais. Ir štai, dar tais pat metais, kilo balsų, reikalaujančių naująjį Statutą toliau taisyti, o seimas išleido įstatymus, patikėdantį skai kurįjos Statuto nuostatus.

Richard Helms, dabartinis JAV ambasadorius Irane. Savo laiku jis buvo CIA direktorius. Jam teko vadovauti šiai įstaigai Watergate bylos pradžioje. Jis jau du kartus buvo iškviestas į Teherano liudyti kongreso komitetams apie tos įstaigos vestus darbus. Dabar jis ir vėl iškviestas kongreso komitetams papasakoti, kaip jo vadovauta įstaiga rinko informacijas.

1569 m. Liublino seimas, kuriame buvo sudaryta unija su Lenkija, nutarė paskirti vėl naują komisiją Statutui perdirbti, jo nuostatus suderinti su Lenkijoje veikiančiais įstatymais. Tačiau paskirtoji komisija iširo, pavesto darbo neatlikusi. Toliaus Statuto pataisymai buvo — svarstomi pa-vietų seimeliuose bei seimelių rinktų atstovų suvažiavimuose, visi neatsižvelgiant į Liublino seimo nurodymus. Tokiu būdu, trečiąją Statuto redakciją rengiant, dalyvavo visa plačioji bajorų visuomenė, o galutinis suformulavimas buvo atliktas Lietuvos valstybinėje kanceliarijoje vadovaujant Eustachijui Valavičiui ir pakanceliui Leonui Sapiegai.

Trečiojo Statuto autoriai norėjo išlaikyti Lietuvos valstybinį savarankiškumą ir pakeisti Lietuvos interesams priešingus Liublino unijos nuostatus. Iš Statuto teksto sunku suvokti, kad unija jau buvo įvykusi. Žodis "valstybė" vi-sad reiškia Lietuvos Didžiąją Kunigaikštiją, ne bendrąją Lietuvos - Lenkijos Respubliką, ir ne Lietuvos piliečių teisės statuto po senovei buvo ribojamos.

Aišku nebuvo vilties, kad seimas, kuris tais laikais buvo bendras visai Lietuvos - Lenkijos Respublikai, sutiktų šitokią Statutą priimti. Todėl norėta, kad valdovas Statutą patvirtintų be seimo pritarimo. Tam pasitaikė patogi proga, kai Steponui Batorui mirus, lenkai išsirinko du karaliu, žyginantį Vazą ir Maksimilijoną Habsburgą, ir tarp jų šalininkų prasidėjo pilietinis karas. Lietuviai žadėjo remti žyginantį, su sąlyga, kad jis patvirtintų naująjį Statuto redakciją. Po ilgų derybų, kuriose Lietuvos delegacijai vadovavo pakancelis Leonas Sapiega (Valavičius jau buvo miręs), žyginantį šalininkai Lenkijoje sutiko, su sąlyga, kad jis patvirtintų karalius Statutą (be seimo pritarimo) patvirtino. Drauge davė Sapiegai privilegiją, suteikiančią išimtingą teisę Statutą spausdinti originalia rusų kalba ir lenkiskame vertime. Ankstyvesnėje Statutai nebuvo buvę atspausdinti.

(Bus daugiau)

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJIENAS

Mūsų spaudoje

Netikslus Helsinkio pareiškimo aiškinimas, naudingas Sovietų Sąjungai

Latvių kilmės dr. Al. V. Berkis, istorijos profesorius iš Farmville, Va., Human Events savaitraščio 41 nr. rašo, kad Sov. Sąjunga jau nesilaiko Helsinkio deklaracijos, pažeisdama jos pagrindus. Sov. Sąjungos oficiozas Prayda primygtinai tvirtina, kad pagal Helsinkio deklaraciją Europos Bendrosios rinkos valstybės privalo teikti finansinę ir ekonominę pagalbą Portugalijos komunistuojantiems perversmininkams, nors didelė šio krašto gyventojų dauguma balsavimu pasisakė už demokratinę santvarką. Nežiūrint to, sovietai atvirai remia priešingus demokratijai Portugalijos komunistus.

Ta pati Pravda savo vedamajame pakaltino JAV gynybos sekr. James Schlesingerį už siekimą grąžinti šaltojo karo laikotarpį ir už gasdinimą Amerikos mokesčių mokėtojų, tikslu jų sąskaiton didinti apsiginklavimo biudžetą. Aptaręs šiuos pagrindinius Helsinkio deklaracijos pažeidimus, prof. Al. V. Berkis rašo:

— Pagal Sov. Sąjungos aiškinimą Helsinkio susitarimai pripažįsta Europos valstybių sienas, buvusias po 2-jo pasaulinio karo. Yra visiškai aišku, kad milijonai Amerikos piliečių, ypatingai vokiečių, estų, latvių, lietuvių, vengrų, rumunų, čekų ir kitų rytų Europos kraštų kilmės amerikiečiai niekuomet nepriims Sov. Sąjungos interpretacijų.

— Helsinkio deklaracija nėra tarptautinė sutartis. Tikslu išaiškinti Helsinkio pareiškimo politinę prasmę ir pašalinti bet kokius nesupratimus ateityje, suinteresuoti amerikiečiai turėtų skatinti JAV kongresą ir senatą priimti rezoliuciją, nesutin-

kančią su bet kokia Estijos, Latvijos ir Lietuvos aneksijs, taip pat netvirtinti jokių kitus Europos valstybių sienų pakeitimų 2-jo pas. karo metu.

Atkreiptinas dėmesys į prof. Berkio teigimą dėl rytų Europos kilmės amerikiečių laikysenos. Deja, su apgailestavimu turime sutikti, kad Lietuvių Bendruomenės politikieriai ir besąlyginiai juos remianti spauda bei kairie lietuviškų radijo valandėlių vedėjai palaiko Sov. Sąjungos aiškinimus. Jiems Helsinkio konferencija tapo geru įrankiu Altui griauti.

K. Petrokaitis

Popiežius palaimino keturis europiečius

VATIKANAS. — Popiežius Paulius VI palaimino (beatifikavo) keturis europiečius misionierius tikslu patraukti daugiau

savanorių Romos katalikų misionierių darbui.

Beatifikacija yra pirmaasis žingsnis į šventojo statusą. Į tą kelią praeitą sekmadienį, spalio 19 d., Pasaulinė Katalikiškų Misių Diena buvo įstatyta lenkė Sesuo Marija Teresė Ledochovska, pranešime pavadinta austre, įsteigusi sodalietiško ordino misionierius Afrikoje, kovojusi už vergijos visur panaikinimą; kun. Joseph Freinademetz, misionierius Kinijoje, kur 1908 metais mirė savo mirtimi; kun. Arnold Janssen iš Vakarų Vokietijos, įsteigęs bent tris misijas tarp 1875 ir 1896 metų, ir vyskupas Charles Joseph Eugene de Mazenod, vyskupavęs Marselyje, Prancūzijoje, ir įsteigęs ir pats vadovavęs "Nesuteptos Marijos" (Mary Immaculate) ordinui.

SKAITYK IR KITAM PATARK

SKAITYTI "NAUJIENAS"

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" naujam — skaitytojui tik už \$5.00 mėnams!

7722 George St. La Salle, P.Q., Montreal 690, Canada

Prasome iskirpti ir prisiusiti su virš nurodytu prenumeratos mokesčiu.

(Pavardė ir vardas)

(Tikslus adresas)

SODYBU PIEVELES

Nieko nėra gražesnio apie namus, kaip gražiai žaliuojanti pievelė. Kiekvienas lietuvis didžiuojasi savo pievele. Amerikoje ne visur galima gražias sodybų pieveles išauginti. Reikia patyrimo. Dabar yra išėjusi nedidelė 40 puslapių agronomo A. Šestoko knygelė, kuri vadinas:

SODYBU PIEVELES

Knygelėje surašyta viskas, kad liecia pieveles. Aprašyta kaip žolę užauginti, kaip žemę tręšti ir prižiūrėti. Naujienos šia knygele padovinėja. Užsiazavusieji gali knygelę įsigyti už \$1.25. Jeigu kas toliau gyvena arba nenori užsiazuoti, tai gali atsiųsti \$1.50 čekį arba Money Orderį, o mes knygelę jam pasiusime. Pinigus prašome siųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Bonds are for saving up for a down payment on a house.

Bonds can make buying a house a lot easier. Just sign up for the Payroll Savings Plan where you work. Every payday, an amount you specify is automatically set aside from your check and used to buy U.S. Savings Bonds. Before you know it, you'll have a nest egg big enough to buy a little nest of your own U.S. Savings Bonds. A good blueprint for a house of your own.

Take stock in America. Buy U.S. Savings Bonds.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

PETR. TARULIS

MIKALOJUS KONSTANTINAS ČIURLIONIS

Jo gimimo 100 metų jubiliejui. Biografijos duomenys.
Jo kūrybos momentų apybraižos.

(Tęsinys)

Roman Suta, latvių moderninio meno veikėjų labiausiai prasiškęs vadovas, savo darbuose kubistinio meno šalininkas ir meno istorikas, bene 1928 metais Kaune skaitė meno reikalams svarstyti skirtą paskaitą ir tai kėsi pareikšti anksčiau paminėtą nuomonę apie Čiurlionio kūrybą. Toks tvirtinimas, žinoma, pagrindo neturi. Jis galėjo atsirasti tik todėl, kad buvo bandoma Čiurlionio kūryboje ieškoti filosofinių paslapčių, kurios kiek-

vienam asmeniui gali įvairiai atrodyti.

Turime rimtą meno teoretiką Vytautą Kairiūkštį, irgi, reikia pasakyti, kubizmo šalininką savo darbuose. Jis turėtų būti taikliausia išsireiškė apie Čiurlionio kūrybą. Jis rašė:

„Neįmanoma žodžiais atpasakoti minčių, nuotaikos ir jausmų, kurie sudaro Čiurlionio paveikslų turinį“. Tat turėtų reikšti, jog kiekvienas Čiurlionio paveikslas gali savotiškai suprasti ir jausti. Kiekvienas, žiūrėdamas į Čiurlionio paveikslą gali susikurti sau atskirą legendą. Jis sau bus teisus, nors kam kitam jis galės atrodyti klaidingas.

Jau minėtas Augustinas Savickis labai uoliai nagrinėja Čiurlionio kūrybą, analizuodamas jo tematiką, ieškodamas jo minčių ir idėjų gilesnių ištakų. Jo patiekiami Čiurlionio užrašų knygučių eskizai pagelbsti surasti jo meninių sprendimų pagrindus.

Ne jis vienas rūpinasi Čiurlio-

M. K. Čiurlionio antkapis Rasų kapinėse, Vilniuje.

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną.

K. Bielins, PENKTEJI METAI, gražiai įrista, 592 psl.	\$6.00
K. Bielins, DIENOJANT, gražiai įrista, 464 psl.	\$6.00
Dr. Kazys Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS. II tomas, Gražiai viršeliais. 336 psl. Kaina \$6.00. Minkštais viršeliais — \$2.00; II dalis, 225 psl., įrista — \$3.00. Minkštais viršeliais — \$2.00.	\$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrista, 416 psl.	\$5.50
Kipras Bielins, GANA TO JUNGO, 492 psl., minkštais viršeliais.	\$5.00
Juozas Liudžius, RASTAI, 250 psl.	\$3.00
P. Liudžiūnė, ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDŽIŲ, 88 psl.	\$1.00
Janina Narūnė, TRYŠ IR VIENA, jaunystės atsiminimai, 170 psl.	\$3.00
M. Gudelis, POVLAS MILERIS, biografijos bruožai 222 puslapiai	\$3.00

Knygas užsakant reikia pridėti 25 ct. pašto išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje per tirpstantį sniegą liepia lazdynui iškleisti mažutį deimantų spindintį žiedą, apkalšo medžių šakas žirginiais, kaip konfetėmis ir pamažu įveda į gamtos vaizdą ir garsų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaizduose svajoja, juokauja ir verkią poetai, pajėgdami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitis, VALŽIŪNĖS, ŽVAIGŽDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina \$1.00.
2. Jurgis Baltušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kūleninio formato, 157 psl. Kaina \$2.00.
3. Butkus Juzė, EILERASČIAI IR RASTAI. 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDĖJAU VIEŠNIA VĖTROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurgellionis, GLUDI - LIUDI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
6. Anatolijus Kairys, AUKŠNIS SĖJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJŲ ROŽIŲ ŠVENTĖ. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranauško „Anykščių šilėlis“, vertimas, 42 psl. \$2.00.
9. Balys Rukša, UGNIES PARDAVEJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl., \$3.00.
11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ, 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
12. Petras Sagatas, SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eilėraščiai, 112 psl., \$1.00.
13. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
14. Eugenijus Gruodis, AUKOS IS SMELIS. Eilės, 70 psl., \$1.00.
15. Elena Tumienė, KARALIAI IR ŠVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 55 psl. \$1.00.
18. Adomas Jasas, BOK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsiųskite į Naujienų raštinę arba užsakyti paštu, pridedant čekį ar piniginių orderių.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiųntumui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiųntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Minėtas rusas — disidentas, kurs dabar yra vakaruose dar priminė Maskvoje didelių pasitenkinimų didžiariškai nusi-teikusių asmenų priimtą grubi-sonišką Stalino kalamburą: „Kaunas — poka u nas“. Taigi, Maskvos ortodoksų buvo rasta laikina išeitis, jeigu Kaunas mū-sų, tai ir Čiurlionis gali būti mū-sų. Ten jau ne pirmą kartą da-romi sprendimai: anksčiau nie-kinamas ir šmeižiamas autorius, jeigu tai būna politiniu požiū-riu naudinga, vėliau pripažista-mas savu.

Nutraukęs visus ryšius su Maskva, Rom. Halp atsidūrė va-karuose atvirai išpasakojęs savo patyrimus Kaune. Ir nėra jo-kio pagrindo jam netikėti, nors jis tolimas lietuviams vis tik pa-siryžo būti atviras ir nuvėsti kaip tikrumoje Maskvos ortodok-sai žiūrį į mūsų Čiurlionį.

Relichas apie Čiurlionį

Vienas įžymiausių vyresnės kartos rusų dailininkų, Nikalo-jus Relichas, kurio vardu net New Yorke yra meno muziejus, apie Čiurlionį taip rašo:

— „Sunkūs žemės keliai buvo Čiurlioniu“.

Tas pats N. Relichas toliau sako:

„Jis atsinešė naują įdvasintą tikrąją kūrybą. Ar to negana, kad pasipiktintų laukiniai derg-litojai ir žemintojai? Į jų apdul-kėjusią buitį bando prasiskverb-ti kažkas naujo — argi nereik-čia griebtis žveriškausių prie-monių, ginant savo sąlyginę ge-rovę? Relichas vadino Čiurlionį pri-gimties įkvėptu dailininku. Tik toks būdamas, jis vienu žygiu sukūręs savo stilių, savo tonų koncepciją ir harmoniją ir at-tinčiančią konstrukciją.

Daug vėliau, kai Relichas jau buvo New Yorke, jis patyrė, kad Čiurlionis Nepriklausomoje Lie-tuvoje gauna vis didesnę pripa-žinimą ir jo vardas apsuptas meile ir pasididžiavimu. Tada jis teikėsi lietuvių adresu para-šyti tokius žodžius: „...jeigu Čiurlionis pasidarė na-cionaliniu vardu ir tapo lietuvių tautos pasididžiavimu, visa šird-žia džiaugiuosi. Visais amžiais visos tautos turi sveikinti kiek-

— Išeikim oran, čia mus kas nors gali girdėti. Perskaitau ir linkterėju gal-va, duodamas ženklą, kad su-prantu situaciją. Ekskursijų va-dovė tuojau paima iš mano ran-kų raštelį ir čia pat ji smulkiai suplėšo.

Išėjė oran ir vaikščiodami nuo-šaliai kalbėjome. Ekskursijų va-dovė turėjo per petį pasikabinu-si radio aparatą, kurs visą lai-ką grojo. O tuo pačiu metu ji man pasakojo, kad ši Čiurlionio vardo galerija pastatyta dar va-dinamais „buržuaziniais“ laikais.

Štai pašnekesys paskelbtas spaudoje, kurs įvyko pačioje Čiurlionio galerijoje Kaune. Jis lums atidengia tikrąją padėtį, kokioje faktinai yra atsidūręs Čiurlionio vardas Kaune. Vie-nas iš tų rusų disidentų, kuris ap-leido Sovietų Rusiją, Rom. Halp rašo:

„Jau nusprendęs apleisti So-vietų Rusiją, aplankiau širdžiai mielus kampelius. Atvykau ir į Kauną. Įspūdingas meno mu-ziejus, pavadintas Čiurlionio vardu. Jame yra salė, kur gali-

— „Jau nusprendęs apleisti So-vietų Rusiją, aplankiau širdžiai mielus kampelius. Atvykau ir į Kauną. Įspūdingas meno mu-ziejus, pavadintas Čiurlionio vardu. Jame yra salė, kur gali-

Taip, tiesa, po kiek laiko Čiurlionio Galerija buvo vėl atida-ryta, bet ten jau nebebuvo dau-gelio ir Čiurlionio ir kitų daili-ninkų paveikslų. Kaip pavyz-dį, ekskursijų vadovė man parodė Čiurlionio paveikslą repro-dukciją — „Žinia“, kuri esanti dingusi.

Minėtas rusas — disidentas, kurs dabar yra vakaruose dar priminė Maskvoje didelių pasitenkinimų didžiariškai nusi-teikusių asmenų priimtą grubi-sonišką Stalino kalamburą: „Kaunas — poka u nas“. Taigi, Maskvos ortodoksų buvo rasta laikina išeitis, jeigu Kaunas mū-sų, tai ir Čiurlionis gali būti mū-sų. Ten jau ne pirmą kartą da-romi sprendimai: anksčiau nie-kinamas ir šmeižiamas autorius, jeigu tai būna politiniu požiū-riu naudinga, vėliau pripažista-mas savu.

Nutraukęs visus ryšius su Maskva, Rom. Halp atsidūrė va-karuose atvirai išpasakojęs savo patyrimus Kaune. Ir nėra jo-kio pagrindo jam netikėti, nors jis tolimas lietuviams vis tik pa-siryžo būti atviras ir nuvėsti kaip tikrumoje Maskvos ortodok-sai žiūrį į mūsų Čiurlionį.

Relichas apie Čiurlionį

Vienas įžymiausių vyresnės kartos rusų dailininkų, Nikalo-jus Relichas, kurio vardu net New Yorke yra meno muziejus, apie Čiurlionį taip rašo:

— „Sunkūs žemės keliai buvo Čiurlioniu“.

Tas pats N. Relichas toliau sako:

„Jis atsinešė naują įdvasintą tikrąją kūrybą. Ar to negana, kad pasipiktintų laukiniai derg-litojai ir žemintojai? Į jų apdul-kėjusią buitį bando prasiskverb-ti kažkas naujo — argi nereik-čia griebtis žveriškausių prie-monių, ginant savo sąlyginę ge-rovę? Relichas vadino Čiurlionį pri-gimties įkvėptu dailininku. Tik toks būdamas, jis vienu žygiu sukūręs savo stilių, savo tonų koncepciją ir harmoniją ir at-tinčiančią konstrukciją.

Daug vėliau, kai Relichas jau buvo New Yorke, jis patyrė, kad Čiurlionis Nepriklausomoje Lie-tuvoje gauna vis didesnę pripa-žinimą ir jo vardas apsuptas meile ir pasididžiavimu. Tada jis teikėsi lietuvių adresu para-šyti tokius žodžius: „...jeigu Čiurlionis pasidarė na-cionaliniu vardu ir tapo lietuvių tautos pasididžiavimu, visa šird-žia džiaugiuosi. Visais amžiais visos tautos turi sveikinti kiek-

— Išeikim oran, čia mus kas nors gali girdėti. Perskaitau ir linkterėju gal-va, duodamas ženklą, kad su-prantu situaciją. Ekskursijų va-dovė tuojau paima iš mano ran-kų raštelį ir čia pat ji smulkiai suplėšo.

Išėjė oran ir vaikščiodami nuo-šaliai kalbėjome. Ekskursijų va-dovė turėjo per petį pasikabinu-si radio aparatą, kurs visą lai-ką grojo. O tuo pačiu metu ji man pasakojo, kad ši Čiurlionio vardo galerija pastatyta dar va-dinamais „buržuaziniais“ laikais.

Štai pašnekesys paskelbtas spaudoje, kurs įvyko pačioje Čiurlionio galerijoje Kaune. Jis lums atidengia tikrąją padėtį, kokioje faktinai yra atsidūręs Čiurlionio vardas Kaune. Vie-nas iš tų rusų disidentų, kuris ap-leido Sovietų Rusiją, Rom. Halp rašo:

„Jau nusprendęs apleisti So-vietų Rusiją, aplankiau širdžiai mielus kampelius. Atvykau ir į Kauną. Įspūdingas meno mu-ziejus, pavadintas Čiurlionio vardu. Jame yra salė, kur gali-

Taip, tiesa, po kiek laiko Čiurlionio Galerija buvo vėl atida-ryta, bet ten jau nebebuvo dau-gelio ir Čiurlionio ir kitų daili-ninkų paveikslų. Kaip pavyz-dį, ekskursijų vadovė man parodė Čiurlionio paveikslą repro-dukciją — „Žinia“, kuri esanti dingusi.

Minėtas rusas — disidentas, kurs dabar yra vakaruose dar priminė Maskvoje didelių pasitenkinimų didžiariškai nusi-teikusių asmenų priimtą grubi-sonišką Stalino kalamburą: „Kaunas — poka u nas“. Taigi, Maskvos ortodoksų buvo rasta laikina išeitis, jeigu Kaunas mū-sų, tai ir Čiurlionis gali būti mū-sų. Ten jau ne pirmą kartą da-romi sprendimai: anksčiau nie-kinamas ir šmeižiamas autorius, jeigu tai būna politiniu požiū-riu naudinga, vėliau pripažista-mas savu.

(Bus daugiau)

give...
so more will live

HEART
FUND

Jau kuris laikas atspausdintą ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Abrose knyga aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus 664 psl. Kaina \$10. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, išteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiksmių žmonių biografijos. Duoti dokumentai katalikiški, socialistiniai, laisvamaniški ir kitų organizacijų atlikti darbai, išteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJS DRAUGIJOS

vardu ir pasiūsti:

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

GEROS DOVANOS

ŠIOS KNYGOS PARDUODAMOS DABAR „NAUJIEŅOSE“ SU DIDELEMIS NUOLAIDOMIS:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik	\$3.00
Minkštais viršeliais tik	\$2.00
Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdingai. Dabar tik	\$2.00

Galima taip pat užsisakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmą, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Išleista 1923 metais.

Tel. 421-3070

Išlaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608 Telephone MA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year, \$18.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.50 per three months. Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams	\$30.00
pusei metų	\$18.00
trims mėnesiams	\$8.50
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitoje JAV vietoje:	
metams	\$32.00
pusei metų	\$19.00
trims mėnesiams	\$9.00
vienam mėnesiui	\$3.00

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Sovietinė "baltistika"

Sovietų karo jėgoms pasistūmus ir vakarus ir pagrobų Karaliaučiaus universiteto Rytprūsius liečiančią istorinę medžiagą, sovietų valdžios propagandistai sugalvojo išnaudoti tuos šaltinius saviems tikslams. Be to, sovietų valdžia išvalė visus Lietuvos, Latvijos ir Lenkijos knygynus, kuriuose taip pat buvo sukaupta gana daug Lietuvos istoriją ir lietuvių kalbos praeitį liečiančios medžiagos. Rusai, įkinkę ir tą darbą su okupantu bendradarbiauti pasiūkusiais lietuviams, pradėjo naudoti baltistiką savo galiai plėsti.

Kad galėtų savo pusėn patraukti pagrobų kraštų patriotas ir praeities tyrinėtojus, jie ekspansijos darban įtraukė lietuvių kalbininkus, istorikus ir net literatūros žinovus. Okupantams — tai ne naujas dalykas. Kaip savo laiku vokiečių istorikai ir kalbininkai Martensenai į vokiečių ekspansijos darbą buvo įtraukę kelis lietuvių kalbininkus, nepajėgiančius atskirti pelus nuo grūdų, taip rusai panaudojo savus ir Lietuvos kalbininkus slavų hegemonijai plėsti.

Bet rusams taip nesiseka, kaip sekė vokiečiams. Visa eilė lietuvių praeities tyrinėtojų patikėjo vokiečių pakištais mitais, o lietuviams, ilgai nelaukę, demaskavo rusų ekspansijos šalininkus. Komunistų išgarsintas lingvistas V. Toporovas net parašė specialią studiją apie Rusijos vakaruoje esančius lietuvių kilmės upių vardus. Vilniaus universiteto kalbininkai, patyrinėję Toporovo studiją, nurodė visą eilę klaidų. Jeigu Toporovas būtų susipažinęs su pagrindiniais lietuvių kalbos žodžių kaitaliojimosi dėsniais, tai jis tiek klaidų savo studijoje nebūtų padaręs.

Dar labiau akis rusams kalbininkams badė nuo Prienų kilęs jaunas lituanistas ir baltistas Jonas Kazlauskas. Jis baigė ne tik Vilniaus universiteto filologijos skyrių, bet jis turėjo progos gilinti savo filologijos žinias pačiuose svarbiausiose sovietų kalbų mokslo įstaigose. Prof. Kazlauskas, giliau susipažinęs su lietuvių kalbos šaknimis ir sovietų universitetuose dėstomomis teorijomis, savo darbais grovė vieną "sovietinio mokslo" teoriją po kitos. Jo parašyta "Voprosy jazykoznanija" vertė sovietų kalbininkus plaukus rauti iš gėdos. Mažai jie ką težinojo apie lietuvių kalbą, dar mažiau jie galėjo pasakyti apie studijas tai praeičiai pažinti. Kada Kaz-

Tautybių problemos Rytų Europoje

Šių metų spalio 3 — 4 dienomis Detroito Universitete įvyko simpoziumas, tema — "Nacionalizmas Sovietų Sąjungoje ir Rytų Europoje Brežnevo bei Kosyginio laikais". Simpoziume dalyvavo mokslininkai iš įvairių JAV bei Kanados universitetų, buvo bendrai surengtas Detroito Universiteto ir Michigan Tautybių Tarybos. Penktadienį, spalio 3 d., prieš antrą valandą Detroito Universitete prasidėjo pirmoji sesija, pavadinta "Tautybių problemos dimensijos Sovietų Są-

lauskas, atstūmtas Vilniuje, drįso ieškoti reikalingų sumų pačioje Maskvoje, čekistai jį suėmė ir, kad daugiau valdovams nekvaršintų galvos, paleido į Vilijos vandenis "baltistikai pinigų ieškoti".

Kostas Korsakas, daug apdairnis ir gudresnis už Joną Kazlauską, lietuvių kalbos istorijos ir baltistikos žinias plėtė pagal Maskvos nurodymus, o ne pagal lituanistikos ir baltistikos studijas. Vietoj Vilijoje žuvelių gaudyti, Kostas Korsakas tapo akademiku. Susidėjęs su Juozu Žiugžda, jis klastoją Lietuvos praeitį ir plėtė "baltistikos studijas". Jis ir praeitą savaitę paruošė Literatūrai ir Menai savo studiją, pavadintą "Baltistika: darbai ir perspektyvos". Joje Korsakas pamini, ką Kazlauskas yra padaręs baltistikos srityje, nepaminėdamas, aišku, jo vardo; primena sovietų filologų indėlį į baltistikos studijas ir pabrėžia, kad Amerikoje besidarbuoją V. K. Smolstygą parašė monografiją apie prūsų kalbos fonetiką ir morfologiją. Jis pamini ir Amerikos kolegijose dėstančio kalbininko J. F. Levino slaviškus elementus prūsų kalbos Elbingo žodynyje. O savo studiją Korsakas susumuoja šitokiu paskutiniu paragrafu:

"Baigiant prisimintinas vienas, manding, reikšmingas epizodas iš tarptautinio baltistų bendravimo. Kai pernai "Lituanistinės bibliotekos" serijoje pasirodė ketvirtu leidiniu "Pirmoji lietuviška knyga", šis leidinys buvo nušluostas į JAV ir Mažvydo katekizmo vertėjui ir anglų kalbą, prof. Gordonui Fordui juniorui. Savo padėkos telegramą, surašytą angliškai, Gordonas Fordas baigė — maloniai nušluotamas — populiariu šūkiu rusiškais žodžiais: "Da zdravstvujet sodruzestvo". Išties, tai ir filologams labai aktualus kreipinys, prasmingai atsiliepiąs šiandieninę prablaivėjusią tarptautinio gyvenimo atmosferą. Tad reikia tikėtis, jog šitokia dviasia tolydžio auga ir plėsis baltistų mokslininkų bendradarbiavimas, vis labiau stiprės jų tarpusavė draugystė". (Literatūra ir Menas, 1975 m. spalio 18 d., 4 psl.).

Korsakas nėra joks lituanistas ir dar mažiau — baltistas. Korsakas yra kritikas, mokėjęs didelę dalį savarankiškai galvoti nemokėjusių lietuviškų literatų pasukti į sovietinio imperializmo pusę. Korsakas tai darė Kaune, apgundinėdamas profesorių Petrą Leoną, jis tai darė Kauno kalėjime, jis tai daro šiandien Vilniuje, savo sovietinę politiką jis tęsia net ir Chicagone atvažiavęs pasitarti su senais savo bendradarbiais. Korsakas tą patį darbą daro ir tapęs akademiku, pastatytu baltistikos judėjimo priešakin. Ne naujovės baltistikoje, ne naujos studijos lietuvių kalbos praeityje, bet rusiškai parašytas sovietinė baltistika susidėmėjusio Gordono Fordo sveikimas jam rūpi. Savo darbo gale Korsakas aiškiai pasako, kad jam labiausiai rūpi "prasiblaivėjusi tarptautinio gyvenimo atmosfera", vedanti baltistus mokslininkus į rusišką bendradarbiavimą. Korsakui ta "rusiškoji dviasia" davė ramybę ir dideles privilegijas, o tikrą baltistą Kazlauską ta dviasia užmerkė akis ir užtroškino.

Jungoje ir Rytų Europoje". Pirmoji kalbėtoja iš Carleton universiteto Kanadoje profesorė Teresa Rakowska - Harmstone bendrai apibūdino tautybių politikos studijas. Paminėjo, jog bestudijuojant Sov. Sąjungos tautybes, per daug pabrėžiama disidentų skundai ir veikla, o negana dėmesio duodama toms socio — ekonominiams problemoms, kurios paveikia visos tautybės liaudį. Nagrinėjama dabartinę tautybių padėtį Sov. Sąjungoje, prof. Rakowska - Harmstone sakė, kad tautybių nacionalizmas auga kartu su modernizacija ir, kad komunistų partijai nesisieka tokių vystymų sustabdyti.

Antru kalbėtoju buvo Floridos Tarptautinio universiteto profesorius Ralph S. Clem. Jo tema — demografiniai pasikeitimai Sovietų Sąjungoje. Anot prof. Clem, kiekviena tautybė, kuri pereina modernizacijos procesą, lygiagrečiai pereina demografinių pakeitimų procesą. Europinėje Sovietijoje, pasiekusi paskutinį modernizacijos etapą, yra taip pat pasiekusi demografinių pasikeitimų proceso galą, kuris charakterizuojamas žemų naujagimių laipsniu.

Azijaftinė Rusija, būdama žemesniame modernizacijos etape, turi labai aukštą naujagimių laipsnį. Kadangi visur Sov. Sąjungoje anksti mirstančių procentas yra visai mažas, tai Rusijos Rytų tautybių gyventojų skaičius, palyginus su Vakarų tautybėmis, kasmet smarkiai auga. Prof. Clem išskėlė įdomų faktą, kad Sov. Sąjungoje vienas iš keturių rusų gyvena ne ruiškos teritorijoje.

Trėčią paskaitą skaitė William O. McCagg, profesorius iš Michigan valstybinio universiteto. Jo tema — etninės problemos Rytų Europoje. Kalbėdamas apie sovietinius — Rytų europietinius santykius, pastebėjo, kad kiekvienas iš astuonių satelitinį kraštų, nežiūrint Brežnevo doktrinos, sekė savo tvirtai nusistatytą nacionalistinę programą. Tačiau, ne kiekviena R. Europos valstybė taip aršiai gina savo mažumų nacionalistinius siekius. Prof. McCagg išskėlė Lenkiją, kaip labiausiai sovietistiskai nusiteikusių kitų tautybių atžvalgį.

Po vakarienės, apie 7:30 val., visi susirinko antrai sesijai. Kadangi dvišios svarstytos vyko tuo pačiu laiku, reikėjo pasirinkti vieną arba kitą. Eltos bendradarbis nuryko į programoje trečiąją pažymėtą sesiją. Jos tema — "Tautinės pro-

KAN. V. ZAKARAUSKO VIEŠAS PAREIŠKIMAS

LB Tarybos pirmininkui p. A. Rugieniui

Pranešu Tamstai, kad po to, kai dabartinės JAV LB vadai nuklydo nuo tiesioginių LB Amerikoje tikslų bei jos darbo barų, ir dėl to išėjus iš Tarybos sąstatu mūsų iškiliesiems LB veikėjams: dr. K. Bobeliui, dr. Z. Danilevičiui, dr. L. Kraucevičiui ir p. T. Blinstrubui, nematau prasmės būti dabartinės Tarybos sąstate. Su pagarba

Kan. V. Zakarauskas

blemos Ukrainoje kultūrinės ir religinės dimensijos nuo 1964 metų". Trečiosios sesijos pirmas kalbėtojas buvo prof. R. Bociurkiw iš Carleton universiteto Kanadoje. Paskaitininkas pareiškė, kad įvairios ukrainiečių religijos yra Sovietų valdžios labai persekiojamos. Viena religija, unitai, yra ypatingai persekiojama ir net uždrausta jai veikti. Rusai nori visus ukrainiečius suvartyti į ortodoksų bažnyčias, kad valdžiai būtų lengviau tikinčiuosius tvarkyti. Todėl unitai turi išvengtinti kunigus slapta.

Prof. Bociurkiw paminėjo visą eilę kitų valdžios persekiojamų religijų.

Antras šios sesijos prelegentas — prof. Mykola Stepanenko iš Central Michigan universiteto, ribojosi tik ukrainiečių vedama kova prieš rusifikaciją. Jis paaiškino apie Morozovo ir kitų ukrainiečių disidentų bylas. Viena iš jo išvadų buvo, jog Ukrainos nacionalistinis judėjimas esąs pavykęs ta prasme, kad padeda išjudinti tokius asmenis, kurie anksčiau neįturt jokių sąlyčių su Ukrainos kultūra.

Šeštadienį, spalio 4 d., įvairių tautybių sesijos tęsėsi nuo 10 val. ryto iki 9:30 val. vakaro. Atskiras sesijas turėjo šios tautinės grupės: latviai, slovakai, vengrai, lietuviai, albanai, gudai, kroatai, armėnai, lenkai, estai ir žydai. Viena sesija buvo skirta Centralinės Azijos, Gruzijos, Azerbeidžiano, Moldavijos ir kitų Sovietų Sąjungos teritorijų etninių grupių reikalams tvarkyti. Visos sesijos pavadintos vienu šablonišku vardu, tik keičiant respubliką: "Vystymasis Latvijoje nuo 1964" ir taip toliau. Sesijos vyko grupėmis, po tris iš karto tuo pačiu metu, tad ir prie geriausių norų tebuvo galima dalyvauti tik trečdalyje posėdžių. Eltos bendradarbis spalio 4 d. pasirinko latvių, lietuvių ir gudų posėdžius.

Latvių sesijai vadovavo rašytojas Arvids Ziedonis, Jr., Muhlenberg kolegijos profesorius. Kalbėjo dar du jauni profesorai: Juris Dreifelds iš Brock universiteto ir Janis J.

Penikis iš Indianos universiteto. Juris Dreifelds buvo ir gerai pasirušęs ir turėjo laiko apie pusantros valandos. Jis dėstė latvių tautos padėtį. Daug laiko skyrė švietimo būklei pavaizduoti — žodžiais bei skaičiais. Kalbėjo apie natūralų bei mechaninį gyventojų prieauglį, apie migraciją, industrializaciją, dvikalbiškumą, vedybas, skrybas, moterų vyrų simpatiją, alkoholizmą esą, latviai bei estai alkoholyje skęsta, ir tik vieni lietuviai iš Visos Sovietų Sąjungos latvius alkoholizme pralenkia).

Prof. Janis Penikis pirmąjį kalbėtoją tik papildė, paryškino. Jis pastebėjo, jog latviai apamai apatiški, pesimistiški, jiems reikia kontaktų su pažangiais užsienio kraštais. Industrializacija latvių miestus pavertė daugiau nei pusiau rusiškais ir sovietinis kolonializmas tebesitęsia visu brutalumu. Abiejų kalbėtojų išvados gana pesimistiškos. (E.).

Būti JAV farmeriu brangiai kaštuoja

RALEIGH, N. D. — Paveldėti farmą ir pasidaryti farmeriu JAV-bėse darosi nebeapsakomai išlaidinga. Daug šeimų neišgali sumokėti federalinius žemės nuosavybės mokesčius, ir dėl to tūkstančiai ūkių-ūkielių nuo Šiaurinės Karolinos iki Oregono nueina niekais; kai kurie parduodami stambioms farmų korporacijoms, kitus išperka galingi supermarketai automobiliams pastatyti aikštėms ir naujomis naujakurių kolonijoms namams statyti.

Farmų ir farmerių luomo nykimas Amerikoje prasidėjo jau nuo 1930 metų, kuomet dar kiekvienas ketvirtas amerikietis tebegyveno farmose. Šiandien farmose bėra tik vienas iš 25 amerikiečių... Šiandien daugelis ūkininkų dar laikosi parduodami po gabalą savo žemės mokesčiams apmokėti; kiti keliai į miestus.

JEI "NAUJIENAS" TU SKAITYSI, TAI IR KITAM PASAKYSI, KAD JOS RAŠO TIKRĄ TIESĄ — SKLEIDŽIA SVIESĄ.

A. VILAINIS - ŠIDLAUSKAS

O KAS TU?...

32

— Kada parduosime smulkę, aš pats nueisiu pas kleboną. Reikia tėvų ir giminių atminimui mišias užprašyti. Ir tai ne vienas. Duosiu ir už neatmenamas niekieno vėles. Ar mažai yra mirusių, kurie yra lankę ir mūsų pačių smulkę ir kurie visai liko užmiršti tą pačią jų mirties dieną. Jai išėjus į bažnyčią, likęs visai vienas namuose, tarėsi radęs progą giliau pažvelgti į savo sielos vidų, kaip labai ji yra nuodėminga. Nebuvo baisu. Jam rodėsi, negali skaityti savęs prie didžiųjų nusidėjėlių. Nieko neužmūšė, ne apiplėšė. Buvo doras ir savo šeimoje, nelakstė pasakui kitų moterų sijos. Kas be ko, kad burnelę išmesdavo ir kartais supykęs ir riebiau nusikeikdavo. Tik prie vieno dalyko ilgiau sustoję, ir tai buvo surišta su smukle ir tais laisrais — pijokėliais.

Jautėsi kartais juos kiek ir apsukęs, bet tai įvykdavo ir nebe jų pačių kaltės ir susidariusių sąlygų. Tie pijokėliai jam kartais nunešdavo pinigų. Išgeria, įsikolina, o paskui ne akių neberodo. Neduos, lyg nepatogu, duos, pinigą prarasi ir nustosi lankytojo. Reikia iš kur nors nuostolius atsigriebti, o kur kitur, jei ne iš jo draugų pijokėlių. Šiaip nesukdavo, bet kai jau pasigirdavo, tai kartais ir du kart už tą pa-

tį stiklą paimdavo. Taip žinūrint iš kolektyvinės atsakomybės pusės — vienas pijokėlis išlygindavo kito jo bendruomenės nario padarytą skriaudą. Arba vėl ką daryti jei žmogus geria, geria, pasigeria ir vis dar prašo pilti. Ipylė, stiklo nebenuolauko rankose, daugiau kaip pusę išlaisto. Neduos, kitur nueis, pinigų dar turi, vis tiek pragers ir grįš tuščiomis kišenėmis. Tad duodi ir pilti tik pusę, vistik žinai, kad nieko nebemat, dar priešingai darydamas, sau pasidarysi darbo, vis barą valyti, šluostyti. Kazin kaip jį tai žiūri prie dangaus svarstyklių, bet čia imant biznio padarumo atžvilgiu, beveik visi smuklininkai taip daro.

— Šiaip, — mąstė, — aš jų ir nesukriausdavau, ne apvogdavau, blaiviam stovyje esant, daugiau į knygą skolos neįrašydavau. Kuomet pasitaikydavo, kas palikdavo net ir girtas su pinigais pinigine, jei ir nebeatsimindavo, vis tiek viską iki cento sugrąžindavau. Tos abejonės pagrindiniai neišsprendę, jis nutarė pasitikrinti kuomet nors pas kunigą.

Nors dar buvo beveik pora valandų iki smuklės durų atidarymo laiko, jis nuėjo į ją. Norėjo lange iškabinti tą nepaprastą skelbimą apie savo smuklės sklypą. Buvo svarbu jam, kad praeinantieji žmonės, eidami į bažnyčią galėtų pasiskaityti. Pasiliko ir pats smuklėje stebėti, ar daug kas spės dar šiandien perskaityti. Ne už ilgo pradėjo skambinti mišioms. Greif-

gatvėje pradėjo pasimatė skubancios moterys. Paskuiėjo pavieniai vyrai ir šeimos su vaikais. Dideliam jo nustebimui nė vienas nesusistojė prie jo lange iškabinto skelbimo ir visi skubėjo ten, kur šaukė varpiai.

Varpams nutilus, greit gatvė vėl pasidarė šventadieniškai tuščia. Retai kuomet praskubėdavo ir koks automobilis. Priėjo prie lango ir žiūrėjo į gatvę. Tiksliau pasakius, į kitojė pusėje esantį jaunų vismedžių sodą. Kampingą vietą turėjo užėmusi degalų pardavimo kompanija. Iš jos dirbtuvių tarpais pasigirdavo skambančios geležies garsas, bet pats privažiujamasai kiemas buvo tuščias. Tuoj greta to kiemo stovėjo raudoni plytų dviejų aukštų namas ir už jo normalaus sklypo diduma sodas, į kurį jis dabar žiūrėjo. Prisiminė, kuomet jis pirkto šią smulkę su namu, tas greta jo esantis sklypas buvo tuščias, kuris, kaip vėliau sužinojo, priklausė tam pačiam namo savininkui. Po kelių metų, kada tas jo kaimynas kitoje gatvės pusėje išėjo į pensiją, tuščiam sklype pradėjo sodinti jaunus vaismedžius, dekoratyvinius krūmus ir daryti lyneisimintiaga, nors gal ir smagus darbas vėles, gėlynams. Tada jam rodėsi visa tai laiko praleidimui. Manė, kad daug geriau savininkas būtų padaręs, jei pats neįstengdamas pastatytų kitą namą, būtų pardavęs sklypą kitiems. Iš tų gėlių ir vaismedžių jokios naudos neturės, o mokesčius už sklypą vis tiek reikės mokėti. Da-

bar, kai žiūrėjo į tuos paaugusius žydinčius vaismedžius, apkibusius baltais žiedais ir dekoratyvinius krūmokšnius raudonais violetiniais žiedais, buvo tikrai gražu ir akiai ir širdžiai. Prisipažino pats sau buvęs sukludęs, kaip ir vakar dėl to nepaprasto svečio atsilankymo jo smuklėje.

Aiškumė dėl reikios pasakyti, kad Jonas Kannė nebuvo koks išmokslintas žmogus, bet gana protingas ir praktiškas. Šiek tiek buvo pramokęs rašto savo gimtinėje, o čia Amerikoje daugiau apsitrynė. Paskaitydavo laikraščius, bet savo galvos kokiems moksliniams veikalais niekada nevalgino. Ir vakarykštį įvykį jis sau neaiškino kokių nors atsitiktinumu dėl įsigėrimo, nusilpimo, ar galimo nervinio sutrikimo. Visą šį reikalą jis ėmė taip, kaip suprato ir atrodė tai tikra ir realu. Jam buvo aišku, kad tas jo svaigus malonus nualpimas įvyko po to, kai anas svečias pažvelgė į jį savo nuostabiai šviečiančia akių šviesa. To paties žvilgsnio jis buvo trumpam momentui atplėštas nuo žemės ir pasijuto tarp žerčinių žavias žvaigždžių. Būdamas dabar smuklėje tik pats vienui vienas, žvelgdamas į žydriąsias padanges pusbalsiai kalbėjo:

— Ir kas buvo tas svečias?... Dievas. Bet ar galiu taip tikėti. Dievas dangaus ir žemės Sutvėrėjas atvyko pa Joną Kannę ir dar į tokią vietą, kaip smuklė. Jei ne Jis, tai vistik turėjo būti Jajo pasiūstas pateptasis pasiuntinys. Mano akyse Jo var-

du parodė stebuklą, davė išganingą ženklą. Ir koks jis yra Didis tokių nuostabų pasaulį sukūręs...

★

Nors nei laikraščiai neraišė, nei per radiją niekas nesakė, bet apie aną nepažįtamąjį vyrą, vaikščiojantį po čikagą, sklido gandas. Įvairiai kalbėta, spėliota apie tą nepaprastą asmenį. Niekas jo arčiau nepažino, niekas nežinojo, kur jis gyvena ir ką veikia. Bet laikyta tikru dalyku, nes jis tai vienur, tai kitur tikrai pasirodydavo ir palikdavo gilias įspūdžio. Jam norėta priskirti stebukladario vardas, nors jis akivaizdžiai stebuklų nedarė, akliems negrąžindavo regėjimo ar kurtiems girdėjimo. Nesakė nė kalbų, pamokslų ir nerinko sau pasekėjų. Visas jo stebuklini-gumas reikšėsi jo akių žvilgsnyje, nes jami pažvelgus, žmogus pasijusdavo nepaprastojė būsenoje.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
NAUJIENAS
Jos visad rašo
TEISYBE

TELEF. PR 8-3723

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLES LIGOS
3858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINIA CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-4444
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fax Valley Medical Center
340 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Office: HEMlock 4-5849
Resid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.
Antradieniais nuo 1-5 val. trečiadieniais ir penktadieniais 9-12 val.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicine Director
1938 S. Main St., Westchester, ILL.
VALANDOS: 8-9 darbo dienomis ir
kas antrą sekdieną 8-3 val.
Tel. 542-2727 arba 542-2728.

REZ.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINIA CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-0001.

TEL.: BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. A. V. JUCAS
Tel.: 561-4605 ir 489-4441
ODOS LIGOS - CHIRURGIJA
OFISAI:
1002 N. WESTERN AVE.
(Prie Western Ave. kampo)
3214 N. WESTERN AVE.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: ME 4-1818

Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2819 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2456 WEST 63rd STREET
Val. antradienį nuo 1-4 po pietų.
Ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Sondra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2452 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį, penktadienį 9-12 val. vak. Seštadienį 9-12 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Resid. telefonai: Gibson 8-6195

Pirmą ligonius pagal susitarimą. Del valandos skambinti telefonais: HEMlock 4-2123. Jei neatsiliepia, tai telefonai: GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezės, Med. Bandžiai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 8-1 ir 8-2. Seštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, ILL. 60629
Telef.: Prospect 6-5084

BUY U.S. SAVINGS BONDS
WHERE YOU BANK OR WORK

A. a. pulkininkas Andrius Butkūnas

Šių metų spalio 11 d. St. Charles, Ill. mirė pulk. Andrius Butkūnas. Mažai žinomas kaip visuomenininkas, bet gerai žinomas karys, aktyvus kovotojas dėl Lietuvos laisvės. Dalyvavo kovose su bolševikais, bermontininkais ir lenkais. Apdovanotas 2 Vyčio kryžiaus ordinais. Tokių asmenų su 2 Vyčio kryžiaus ordinais iš viso buvo labai mažai, laisvajame pasaulyje yra dar vienas gen. štabo pulk. Juozas Lanskronskis, gyvena Europoje.

A. a. Andrius Butkūnas gimė gegužės 1 d. 1890 m. Gražionių vsd. Radviliškio valsč. Šiaulių aps. Mokėsi Liepojos gimnazijoje. 1911 m. buvo pašauktas karo tarnybai į rusų kariuomenę. Kaip aukštas ir gražus vyras, buvo paimtas į gvardiją. Tarnavo gvardijos kavalerijoje.

GRADINSKAS
NAUJOSIOS
TELEVIZIJOS
BE LEMPŲ
2512 W. 47 ST. - FR 6-1998
Atid. 9-6; pirm. ir ketv. 12-8.
Sekm. ir treč. uždaryta

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandom
gražiausios gėles ir vainikus ant
pių papuošimui ir sezonines
kapams gėles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. - 586-1220

GELĖS VISOMS PROGOMS
Beverly Hills
GĖLINYČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai - Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 12:30-1:00 val. ryto. - Seštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Telef.: HEMlock 4-2413
7150 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

FOREST FIRES HURL
OUR FOREST FRIENDS

Our wildlife has no defense against the careless use of fire. So please follow Smokey's ABC's: Always hold matches till cold. Be sure to throw all complies, spit the ashes, and throw them away. Check all matches dead end.

Please Only Use our Forest Friends

je gusarų pulke. 1914 m. prasidėjo I pasaulinis karas, gvardija buvo pasiūsta į frontą. Dalyvavo kovose su vokiečiais Rytų prūsijoje ir Lietuvoje. 1917 m. baigė karo mokyklą Žitomire. Tarnavo pėstininkuose. Rusijoje įvykus revoliucijai ir demobilizavus armiją, 1918 m. grįžo į Lietuvą ir apsigyveno Gražionyse.

1918 m. pabaigoje rusų bolševikams veržiantis į Lietuvą, išėjo partizanauti. Partizanų skaičius buvo mažas, daugiau verbuoti negalėjo, nes neturėjo ginklų. Nusprendė paslaptimis pasitraukti, vykti į Kauną ir stoti Lietuvos kariuomenėje. Taip ir padarė. 1919 m. kovo 24 d. stojo į Lietuvos kariuomenę, buvo paskirtas į 2 pėstininkų pulką, kuris tuo metu formavosi A. Panemunėje. Pulke jam buvo pavesta vadovauti 7 kuopai. Su šia kuopa Andrius Butkūnas (tuomet Butkevičius) gegužės 13 d. išvyko iš Kauno į frontą prie Ramygalos.

Lietuvos kariuomenėje tuo metu buvo virš 8.000 karių. Vyriausias kariuomenės vadas gen. S. Žukauskas, nusprendė pradėti vykdyti didįjį puolimą, kad išvengtų bolševikų iš Lietuvos teritorijos. Puolimas prasidėjo gegužės 18 d. A. Butkūnas dalyvavo kovose, užimant Panevėžį, Subačius ir Kupiškį (gegužės mėn.), vėliau užimant Obelius, Aleksandravėlę ir Suvioką. Birželio mėn. Lietuvos kariuomenė buvo įsakyta sustoti, kad pasilsėtų ir susitvarkytų.

Rugpjūčio mėn. pabaigoje prasidėjo paskutinė operacija prieš bolševikus. Andriui Butkūnui buvo pavesta vadovauti 2 pėstininkų pulko 3-ju batalijonui. Pasiūmėjo rugpj. 26 d., užimdamas Raudinės dvaro aukštumą. Raudinės dvaro užėmimas turėjo strateginę reikšmę, priešas buvo priverstas pasitraukti visu frontu. Sumaniamai manevruodamas, rugpjūčio 30 d. priėjo prie Kalkėnų ir sustojo. Bolševikai tapo iš Lietuvos tapo išvyti.

Tais pat metais spalio ir lapkričio mėn. A. Butkūnui teko kariauti su bermontininkais. Dalyvavo Šiaulių operacijoje, kautynėse prie Radviliškio. Lapkričio 21 d. anksti rytą su būriu kareivių prasiveržė pro bermontininkų saugą, nužgiavo apie 30 km. ir užėmė Alek sandrijos dvarą prie Šiaulių miesto. Sukėlė paniką bermontininkų tarpe Šiauliuose. Gavęs įsakymą - pasitraukti įvyko paliaubos, besitraukiančius bermontininkus teko persekioti ir žygiuoti per žemaitiją. Poilsui buvo įsakyta apsisotiti Mažeikiuose. Bežgiuojant, Tirkšlių miestelyje Andrius Butkūnas susitiko su vietos mokytoja Sofija Songailaite, kurią pamilo ir 1920 m. vasario mėn. vedė.

1920 m. dalyvavo kovose su lenkais. Lapkričio 21 d. vadovaudamas 2 pėstininkų pulko 3-čią batalioną, užėmė Giedraičių miestelį. Tą pat dieną įvyko paliaubos. Tai buvo paskutinis žygis kovoje dėl Lietuvos laisvės. Daugiau velioniui nebeteko kariauti.

Kovoms pasibaigus dar ilgai tarnavo 2 pėstininkų pulke, buvo perkeltas į 4 pėstininkų pulką ir karo mokyklą ir 1934 - 1940 m. buvo 8 pėstininkų pulko vado, kuris stovėjo Šiauliuose. Bolševikams okupavus Lietuvą, buvo atleistas nuo pulko vado pareigų ir paliuosotas iš kariuomenės. Apsigyveno Raudondvarjyje, gyvena tyliai, niekur nesirodė tad ir išvengė išvežimo į Sibirą. 1944 m. drauge su šeima apėjo Lietuvą, pasitraukė į Vakarų, gyveno Hanoverio provincijoje. 1949 m. persikėlė į JAV ir apsigyveno St. Charles miestelyje. Velionis buvo gabus ir ener-

Savininkai ploja neapgalvotai

Šių metų spalio 17 d. įvyko Marquette Parko namų savininkų draugijos susirinkimas. Atlikus atidarymo formalumus, sekretorius skaitė praisto susirinkimo protokolą. Į namų savininkų draugiją buvo priimtas agro-

gingas vadas, rūpestingas, griežtas, bet teisingas. Džiaugdavosi lietuvių kultūriniais ir ekonominiais laimėjimais. Į politinius reikalus nesikišo, bet uoliai sekė skaitydamas laikdaščius. Išaugino gražią šeimą: 3 sūnus ir dukrą. Visi gyvena JAV ir jau sudarė savo šeimas.

Palaidotas spalio 14 d. St. Charles kapuose. Palydėti į amžino poilsio vietą susirinko gan didelis lietuvių būrys, buvo atvažiavusių iš Chicago ramovėnų ir birutinių. Jo karstą nešė ramovėnai ir anūkai. Kunigui prie kapo sukalbėjus maldą, trumpą, bet gražią kalbą pasakė generolas M. Reklaitis. Velionio žmonai Sofijai buvo įteikta vėliava, su kuria karstas buvo uždengtas. Sugiedota Marija, Marija... ir Lietuvos himnas. Gražiai giedojo susirinkusieji ir velionio anūkai. Išsėkis ramybėje.

Liūdinciai šeimai, žmonai Sofijai, dukrai Aldonai, sūnums Romanui, Andriui ir Vaidotui, seseriai Irenai ir jų šeimoms reiškia gilia užuojautą. Kazys Ališauskas

nomas Velza. Paskaičius šią vietą, susirinkime buvysieji namų savininkai džiaugsmingai paplojo.

Sekretorius visai nusiraišė, o susirinkusieji buvo pasimėtę, nes nežinojo už ką jie plojo. Agr. Velza, būdamas Marquette Parko Lietuvių Bendruomenės pirmininkas, toje organizacijoje privė tiek daug košės, kad iki šio meto negali susidoroiti ir tą košę išvalyti.

Velza nusavino teisėtos Amerikos Lietuvių Bendruomenės taupymo įstaigoje laikytus pinigų. Dėl to iškilo byla, kurios galo žiandien dar nesimato; išleido biuletinį, kuriame buvo iškonkreitintas Marquette Parko apylinkės tuometinis pirmininkas Jonas Vaidiūnas ir visa tuometinė valdyba.

Namų savininkai, matyt, nežinojo Velzės žygdarbių. Jeigu būtų žinoję, tai kitos organizacijos veikėjo, privirusio toje organizacijoje košės, nebūtų ploję. Jeigu Velza, vartodamas jam gerai pažįstamus metodus, privirę košės ir jos neiškošė vienoje organizacijoje, tai lietuviams namų savininkams reikia daboti, kad jis ir kitoms jos organizacijoms to nepadarėtų.

Susirinkimo dalyvis

Susirinkimų PRANEŠIMAI

— Chicago Lietuvos Suvalkiečių Draugijos eilinis susirinkimas įvyks penktadienį, spalio 24 dieną 8:00 val. vak. Chicago Serings bendrovės patalpose, 6245 So. Western Ave. Nariai prašomi atsilankyti, nes yra svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vaisės. Eugenija Strungys, nut. rašt.

A. A. ROŽEJ TIJŪNIENEI mirus,

jos vyrui Jonui ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia kartu liūdėdamas

Kostas Karoblis

A. + A. JAMES (IGNAS) RAKAUSKAS

Gyv. Burbank, California.
Anksčiau gyv. Brooklyn, New York. Detroit, Michigan ir Chicago, Illinois.

Mirė 1975 m. spalio 17 dieną, 3:30 val. popiet, sulaukęs 89 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Viekšnių parap. Mažeikių aps.

Amerikoje išgyveno 69 metus.

Paliko nuliūdę 2 dukters - Adelę Oksas ir Aldoną Nugarus, jos vyras Anthony, 4 anūkai - Richard Oksas, John, Robert ir Paul Nugarus bei kiti gimines, draugai ir pažįstami.

Velionis buvo vyras Benediktos, mirusios 1964 metais. Kunas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 West 71st Street.

Penktadienį, spalio 24 dieną 10:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautinės kapines.

Visi a. a. James Rakauskos gimines, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuviuose ir suteikti jam paskutinį patarimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Dukters, anūkai, giminės.

Laidotuvių Direktorai Petkus ir Sūnus. Tel. 467-2345.

JONAS BERTAŠIUS

Gyv. 7041 So. California Ave.

Mirė 1975 m. spalio mėn. 20 dieną, 7:00 val. ryto, sulaukęs 77 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Skuode.

Amerikoje išgyveno 24 metus. Paliko nuliūdę žmoną Oną, pagal tėvus Mainelyje, 2 dukters - Sigutę Užkienę, žentas Juozas, ir Nijolę Maskalūnienę, žentas Leonas, anūkas Linas, sesuo Bronė Gadeikienė su šeima, pusseserė Jadviga Sakalėnė su šeima ir kiti giminės, draugai bei pažįstami. Sibirė liko sėdėti Juzė Kryžienė su šeima.

Viešojoje laidoje paskaita Lietuvių Tautos Fondui.

Ketvirtadienį, 2:00 val. p. kūnas bus pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st Street.

Atsisveikinimas įvyks penktadienį, 7:30 val. vak.

Seštadienį, spalio 25 dieną 10:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į S. P. Marijos Gimimo parapijos kapines, o po gedulingu pamaldų bus laidojamas Lietuvių Tautinės kapinėse.

Visi a. a. Jono Bertašiaus gimines, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuviuose ir suteikti jam paskutinį patarimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Žmona, dukters, anūkas, seserys, giminės.

Laidotuvių Direktorius Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Pabusk, kursai miegi ir kelsis iš numirusių, tai Kristus apvieš tave". — Efez. 5:14.

Kuomet krikščionio akys ir ausys atsidaro ir jis pamato tikrąjį pasaulio stovį, jis turi atsikelti lyg iš numirusių ir pradėti veikti, kontroliuoti ir tvarkyti savo kūną, atsitraukti nuo nuodėmių ir nuo viso, kas bloga ir pasistengti uoliai vykdyti teisingumą ir meilės įstatymus. Pabūdęs, atsikėles ir apsiliejęs žmogus nebeužtenka paremti nuodėmingų tamsybės darbų. Jis stengsis kovoti prieš ir nepasiduoti pasaulio gundymams ir pagel dimams ir sėdono apgaudinėjimui. Apie didįjį žmonių priešą sėtoną, yra parašyta, kad jo tikslas ir paskirtinim yra suvedioti visą pasaulį. Kalbėdamas apie jį apaštalas sako: "Nenuostabu, nes pats sėtonas persirengia į šviesos angelą". — 2 Kor. 11:14, 15.

Visi žino, kad mirtis yra laimė ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra mirtis, ten ir gyvenimas. Ir tai klausimą atsako knygotė "Viltis po mirties", kurią gausite nemokamai. Rašykite:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET,
CHICAGO, ILLINOIS 60629.
SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKAS & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAKINGA VISTA
Rępinkis 7-0000 Rępinkis 7-0001

EUDEIKIS GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI
MAS DIENA
IR NAKTĮ.
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIEŠTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1135

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET KETpuonic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

Laikraštininkas W. Anderson - Lietuvos gynėjas

JAV sostinėje besidarbuojantis laikraštininkas William F. Anderson yra vienas pirmųjų amerikiečių žurnalistų, kurį didžiausias Chicago's dienraštis "Chicago Tribune" parinko į savo pagrindinį biurą Washingtono.

W. Anderson keliais savo straipsniais pakartotinai išsklaidė kylančius pavojus Lietuvai ir kitoms Baltijos valstybėms, kas paskatino lietuvių, latvių ir estų nusigrįžti į Washingtoną dešimtis tūkstančių laišku ir telegramų. Tai padėjo susilaukti didelio prielankumo iš kongreso narių ir pagelbėti išgauti pareikimą iš prezidento Fordo, kad Lietuvos jungimas į Sovietų Sąjungą nebūna pripažintas.

Laikraštininkas W. Anderson lapkr. 22 d. atvyks į Chicago. Išreikšdami savo dėkingumą, lietuviai vadovaujant Amerikos Lietuvių Tarybai, ruošia jam ir kongresmanui Derwinskiui pagerbti banketą Pick - Congress viešbuty, kuriame kviečiama kuo gausiau lietuvių dalyvauti.

W. Anderson yra patyręs laikraštininkas. Jis "Chicago Tribune" dienraštį dirba jau nuo 1956 m. Iš pradžių buvo reporteris, paskiau puslapių laiško redaktorius, politinio skyriaus redaktoriaus pavaduotojas, o nuo 1960 m., kaip pasižymėjęs ypatingais gabumais, perkeltas į Washingtono "Tribune" biurą. Pasižymėjo kitus pralėkiančiomis informa-

WILLIAM F. ANDERSON

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis - Dėdė Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražių istorijų. Naujai atvykę lietuviai galėtų žinoti ar vasaros pasikaitymams nupirkti Antano Rūko parašytą VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMĄ - Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas ji atsimena ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo ANTANO RŪKO lengvas, vaizduos, gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išvykusių lietuvių gyvenimu ir jų kietą, ideologinę veiklą.

Antanas Rūkas, VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozas Adomaitis - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ" ADMINISTRACIJOJE

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIA NOREIKIENE - VYTAUTAS ZUKAUSKAS

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių.

AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING - Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. - Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. - Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, dolieriniai sertifikatai.

V. VALANTINAS

JUBILEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIENOMS šiemet suėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, geriant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmūnų ir atliekant būtiną pareigą amžinam lietuviškos spaudos išlikimui skelbiamas Naujienų platinimo vajas.

NAUJIENOS tvirtai stovi ir kovoją su Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, nedomas ir nesidėdamas į sandėlius su okupantais ar jų igaliotiniams.

NAUJIENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visu lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJIENOS atstovauja tyliąją lietuvių daugumą žiaūsio pasimetimo, retorikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visoms idomos, naudingos ir reikalingos, net būtinės. Ne veltui, geros draugijos girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų progą skelbdama platinimo vaju kreipiasi į visus lietuvių pasekti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais užsprenumeruojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos lietuviškos, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuvių reikalių renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams - \$30.00, pusel metų - \$16.00, trims mėn. - \$8.50, vieneriems mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams - \$26.00, pusel metų - \$14.00, vieneriems mėn. - 2.50. Užsieniuose - \$31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitė nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu _____ dol. Naujienų prenumeratą, Jubiliejinio vajaus progą paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus progą prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDE IR VARDAS _____

ADRESAS _____

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

6 - NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. - THURSDAY, OCTOBER 23, 1978

cijomis iš Pentagono, iš tolimųjų erdvių skridimų.

Karo metu jis savanoriu tarnavo laivyne nuo pat 16 savo amžiaus metų. Buvo Pacifiko fronte, tankų transporto laive. Studijavo Iowos valst. ir Tennessee universitetuose. Kaip laikraštininkas jis anksčiau yra dirbęs Greenville, Knoxville ir Nashville, Tenn. bei Daytono, Ohio laikraščiuose. Taip pat tarnavo kariuomenės laikraščio Okinawos biure.

W. Anderson yra dar jaunas, 48 m. laikraštininkas ir Lietuvos reikalui dar gali daug pasitarnauti, ypač, kai jo atsilankymas į Chicago dar labiau sustiprins jo ryšius su lietuvišiais.

ALTO Informacija

LAISKAS JAV VYSKUPAMS

Ryšių su skaudžia prieštara ir religiniu persekiojimu Lietuvoje Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas dr. Kazys Bobelis pasiuntė raštą JAV katalikų vyskupų konferencijos prezidentui arkiv. J. L. Bernardin raštą, kuriame primenami pagrindiniai persekiojimo faktai Lietuvoje, nauji areštai ryšių su Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika ir prašoma, kad JAV vyskupai savo konferencijoje pasmerktų tuos priešpaudos veiksmus, pareikalautų žmogaus Teisių komisiją iširti tuos prievartos veiksmus, vyskupijų laikraščiuose daugiau skelbtų apie tikinčiųjų priešpaudą už geležinės uždangos.

AR DABAR KELTI LIETUVOS REIKALĄ JUNGTIENE TAUOSE?

Spaudoje pasirodžiusios žinios, kad bendras Baltiečių komitetas pritaria kongresmano A. Bell pasiūlytai rezoliucijai, kuria reikalaujama Lietuvos klausimą iškelti Jungtinėse Tautose, neatitinka tikrovės. Bendro Baltiečių komiteto pasitarimų protokoluose atžymėta, kad tai rezoliucijai šiuo metu neteikiama pritarimas. Didelis procentas Sovietų Sąjungai pataikaujančių tos organizacijos narių dabar nesudaro palankių sąlygų Lietuvos reikalui kelti Jungtinių Tautų forume.

AR DABAR KELTI LIETUVOS REIKALĄ JUNGTIENE TAUOSE?

Spaudoje pasirodžiusios žinios, kad bendras Baltiečių komitetas pritaria kongresmano A. Bell pasiūlytai rezoliucijai, kuria reikalaujama Lietuvos klausimą iškelti Jungtinėse Tautose, neatitinka tikrovės. Bendro Baltiečių komiteto pasitarimų protokoluose atžymėta, kad tai rezoliucijai šiuo metu neteikiama pritarimas. Didelis procentas Sovietų Sąjungai pataikaujančių tos organizacijos narių dabar nesudaro palankių sąlygų Lietuvos reikalui kelti Jungtinių Tautų forume.

CICERO

Spalio mėn. 19 d. Cicero reg. lietuvių bendruomenės apylinkės valdyba surengė gražią kultūrinę popietę.

Pirmiausia solistė Jūratė Tautvilaitė, prisitardama gitarai, padainavo: "Tu man patinki anksti rytą", "Tave aš pamaciau", "Kur tas šaltinėlis" ir "Žveng žirgelis". Susirinkusiems nenuostojant ploti,

solistė dar padainavo "Saulelė motulė". Teko nuširdžiai pasidžiaugti tokiu gražiu solistės dainavimu. Jaunystė ir maloni šypsena spindėjo solistės veide, o dainos žodžiai sklido, lyg plaukė plaukė per salę.

Tautiečiai susirinkę į Cicero parapijos salę, su dideliu entuziazmu džiaugėsi tokiu puikiu solistės dainavimu. Tenka dar pažymėti labai švartu lietuvių kalbos žodžių tarimu, kas šiandien jaunimo tarpe ne taip lengva rasti.

Antroje programos dalyje Čikagos Vytauto D. šaulių rinktinės meno mėgėjai suvaidino Juozo Petrausko parašytą ir aktorius Alfą Brinkos režisuotą dviejų veiksmų komediją: "Prakeiktas raštelis". Vaidino J. Petrauskas, S. Petrauskienė, J. Narušūnaitė, P. Tomkus, K. Juškevičius ir K. Kvečas. Grimas Alfą Brinkos.

Vaidino puikiai, o ciceriečiai turėjo progą linksmai pasijuokti. Valdybos vardu Stasys Bernatavičius padėjo so listei Jūratei Tautvilaitėi, aktoriumi Alfai Brinkai, šaulių rinktinės meno būrelio vadovui Juozui Petrauskui, vaidintojams ir publikai.

Trečioje programos dalyje buvo vaišės. Ponios, Pranskevičienė vadovaujant, buvo paruošusios tikrai puikius užkandžius ir prie vaišių stalų laisvi pašnekėsiai užtruko dar porą valandų.

Buvo atvykusių ir iš toliau, kaip iš Wisconsin Dr. Balčiūnas, solistės tėvelis Dr. Tautvila ir kiti. S. Paulauskas

TRUMPAI

— Pijus Švelnyš iš Brighton Parko apylinkės atsiliepė į platinimo vaju ir užsiskė Naujienas vieneriems metams. Naujais mūsų skaitytojas p. P. Švelnyš yra remonto ir namų pagerinimo kontraktoriaus. Šią verslo šaką jis gerai žino ir joje dirbo nuo pat pirmųjų Amerikon atvykimo metų, daugiausiai patarnaudamas lietuviams namų savininkams visame Chicago's mieste ir jo apylinkėse. Naujienų vadovybė dėkinga jam už dėmesį lietuviškai spaudai.

— A. Jurgutis, Montreal, P.Q., Canada, vajas progą užsiskė Naujienas vieneriems mėnesiui, žadėdamas tinkamai su jomis susipažinti ir vėliau užsiskėyti ilgesniam laikotarpiui. Naujienų vadovybė nuširdžiai dėkoja. Taip pat taria dėkui tiems asmenims, kurie supažindina su Naujienomis savo artimuosius ir padaro teigiamos įtakos. Jos yra siunčiamos susipažinimui 2 savaites nemokamai pagal gautus pageidavimus arba prisijusius galimų skaitytojų adresus.

HELP WANTED - FEMALE

Darbininkų reikia

BILLER TYPIST

GOOD FIGURE APPETITUDE. No shorthand required. Steady employment. 9:00 A. M. to 5:00 P. M. 5 days a week.

LADY LORA COMPANY

8340 So. BIRKHOFF (850 West)

CHICAGO, ILL.

487-9191

BENDRIEMS RAŠTINĖS DARBAMS

Mažoje patraukioje raštinėje reikalinga mergaitė, patyrusi raštinės darbuose, mėgstanti įvairias raštinės pareigas. Mėgėjimas rašyti mašinėlė ir gabumas kalbėti telefonu yra reikalingas. Pilnas darbo laikas. Išimtinai geras atlyginimas. Veltui gydymas. Turi kalbėti, skaityti ir rašyti Angliškai.

FILLIP METAL CABINET

826-7373

RENTING IN GENERAL

Nuomos

ISNUOMOJAMAS 4 KAMBARIŲ dekoruotas butas 3-čiam aukšte iš priekio prie 33-čios ir Litanica, vyresnio amžiaus porai arba suaugusiems be įnamiu. Yra du šildymo pečiai. Tel. VI 7-0818.

ANIMALS-DOGS-BIRDS-PETS

Gyvilai-Šunys-Paukščiai, etc.

DOVANOJAMI GRAŽUS KAČIUKAI, žmonėms, kurie myli gyvulius. Skambinti OL 2-0306.

— Dalia ir Al. Juškys, Chicago, Ill., ilgą laiką svajojo ištirti Pietų Amerikos indėnų meną ir tuo tikslu prieš 5 metus buvo išvykę į Amazonės džiungles, kuriose išbuvo 6 mėnesius. Grįžo be cento, bet parsivežė didelį patyrimą apie primityvių žmonių meno polėkius ir jų kūrybos pareikalavimą moderniame pasaulyje. Vėliau jie sudarė atitinkamus ryšius ir po kelionių atidarė Primitive Arts krautuvę, 1750 No. Clark St., Chicagoje. D. ir A. Juškių kelionės ir jų turtinga krautuvė tapo šių dienų sensacija.

— Reorganizacinė Lietuvių Bendruomenė rengia konferenciją š. m. lapkričio mėn. 16 d. puošniame viešbutyje, Sheraton Motor Inn., esančiame Cicero kaimynystėje, 5400 So. Cicero Ave. Čikagiečiams ši vieta yra gerai žinoma. Šiame viešbutyje jau yra buvę net keli lietuvių organizacijų suvažiavimai, konferencijos, čia pasėdžiaavo Alta, Balfas ir kitos organizacijos.

R. L. Bendruomenės Valdyba

— Sekantį sekmadienį, spalio 26 d., Cicero jaunimo vaidintojai atvyks į Racine, šv. Kazimiero parapijos mokyklos salėje, 815 Park Ave., Racine, 3 val. po pietų suvaidins Kvirino Runimo dviejų veiksmų dramą "Laisvės Kaina". Režisuoja autorius. Parengimą ruošia Kenoshos Balfo skyrius. Kviečia visus Wisconsin tautiečius pamatyti šį nepamirštamą vaidinimą ir paremti Balfą.

Valdyba (Pr.)

— Pedagoginio Lituanistikos Instituto diplomantų išleistuvės bus spalio mėn. 26 d., sekmadienį, 3 val. po pietų Jaunimo centre. Visuomenė prašoma dalyvauti. (Pr.)

— Šv. Kazimiero Lietuvių Kapinių Sklypų Savininkų Draugijos susirinkimas įvyks šį sekmadienį, spalio 26 d., 2:00 val. po pietų, Gage Parko didžiojoje salėje, prie 55-tos ir So. Western Ave. Visi, kuriems rūpi Lietuvių kapinių reikalai, kviečiami dalyvauti. Bus svarbūs kapinių reikalų aptarimai. Draugijos nariams dalyvavimas būtinus. Valdyba (Pr.)

BIZNTERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE" - TURI GERIAUSIA PASISEKIMA BIZNYJE

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė - Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė - Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIMS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road. Chicago, Ill. Virginia, 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS - VALDYMAS - NOTARIATAS - VERTIMAI

VISU RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVICIUS - BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. - 778-2233

3 BUTŲ IR BIZNIO PATALPA, 50 pėdų sklypas, Brighton Parke. Mūrinis namas, nebrangus, reikia skubiai parduoti.

5 PO 5. MŪRINIS - MEDINIS. \$1.100 i mėn. Prašo \$50,000. Marquette Parke.

10 BUTŲ MŪRINIS. Nauji įrengimai. Labai geros pajamos. Savininko paskola. Labai geras namas, reikia skubiai parduoti.

ŠIMAITIS REALTY

Insurance. Income Tax

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

ATDARAS APŽIŪRĖJIMUI SEKMADIENI 12-3 val. popiet LEMONTE, 611 HOUSTON ST. 4 metų senumo 3 miegamųjų mūro rezidencija, 2 mašinų garažas. TIK \$47,500. BUD'S REAL ESTATE TEL. 287-5861

— Muz. V. Romanas, Wilkes-Barre Lietuvių parapijos vargonininkas, praplečia ir atjaunina chorą, kviesdamas į jį stoti jaunimą ir aukštesniųjų mokyklų mokinius. Chorą globoja parapijos klebonas prel. Jonas F. Baltusevičius, žinomas Amerikos lietuvių visuomenės veikėjas.

— Vasario mėn. 21 d. 1976 m. Jaunimo centre įvyks Antras Užgavėnių Karnavalas. Gros du orkestrai, veiks užkandinės, kavinės, valgyklos ir barai. Geriausi kostiumai bus premijuojami. Įdomi programa ir staigmenos. Pradžią 5 val. vak. Visuomenė kviečiama dalyvauti. Įėjimo mokestis \$5.00 asmeniui. (Pr.)

— Naujienas galima užsisakyti telefonu, skambinant administracijai darbo valandomis. Taip pat kviečiama skambinti arba rašyti prašant siųsti susipažinimui. Platinimo vajas progą Naujienos yra siunčiamos susipažinimui 2 savaites nemokamai pagal gautus pageidavimus ir galimų skaitytojų adresus. (Pr.)

TERRA

Brangenybės, Laisvė, Dovanos visoms progoms. 3237 WEST 63rd ST., CHICAGO Telef. 434-4660

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje NORMANA BURŠTEINA Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8489 (buto) 185 North Wabash Avenue 2nd Floor Chicago, Ill. 60601

SAVI NAMAI - TVIRTOVĖ

LIUKSUS 17 M. MŪRAS. 2 auto mūro garažas. Seimai gyventi arti California ir parko. \$21,500.

MODERNUS 4 BUTŲ mūras ir 2 auto mūro garažas. Atskiri šildymai. Cent. air cond. Arti Maria High. - \$45,500.

1 1/2 AUKSTO NAMAS ir 2 auto garažas. Arti bažnyčios ir parko. - \$18,000.

1 1/4 AUKSTO 2 BUTŲ 19 m. mūras ir 2 auto garažas. Kambarys sausam beisbolsui su patogumais. Pušų medžių portūs. \$32,000.

7 KAMB. MŪRO REZIDENCJA. 2 vonios. Gražus beismantas. 2 auto garažas. Tuoju galite užimti. Marquette Parke. \$28,000.

2 BUTŲ 19 M. MŪRAS. Mūro garažas. Nauji atskiri šildymai. Air cond. Karpetai. Įrengtas beismantas. Per mėnesį gaunata butą. Arti parko. \$35,700.

8 BUTŲ MŪRAS, naujas gazu šildymas, nauja elektra, alumin. langai. \$15,000 metinių pajamų. Arti mūsu. \$71,700.

6 KAMB. (expandable) 18 metų mūras ir 2 auto garažas. Marquette Parke. \$23,900.

6 KAMBARIŲ MŪRO NAMAS. 2 auto garažas. Beveik prie Marquette Parke bažnyčios. Jau laisvas. - \$21,000.

2 AUKSTO MŪRAS, puikūs 2x5 kamb. butai ir 2 kamb. sausam beisbolsui, naujas gazu šildymas. Geras garažas. Arti mūsu. \$25,500.

VALDIS

REAL ESTATE

2825 West 71st St. Tel. RE 7-7200

BUD'S REAL ESTATE

PIRKŠIT - PARDUOSIT - NUOMOSIT - IVAIRUS DRAUDIMAI - Maloniai jums patarnaus BALYS BUDRAITIS

4369 ARCHER AVE., CHICAGOJE Tel. 254-5551

LEMONTO APYLINKĖJE 135-TA IR ARCHER AVE. Tel. 287-5861

M. A. SIMKUS Real Estate, Notary Public, INCOME TAX SERVICE 4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450 Taip pat daromi vertimai, giminių likvitalai, plidomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR Įrengtu mieste ir užmiesty naujus ir perstatu menus visu rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai. DOMAS ŽUKAUSKAS 4444 SO. WESTERN AVE. Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

NAMŲ PATAISYMAS Dirbame visokių darbus - sienas, lubas, langus ir duris, ir visi kiti darbai. Skambinti tel. 737-3687. Chicago, Ill. - MIKAS.

HOME INSURANCE

Call Frank Zapalis 3208 1/2 W. 95th St. GA 4-8654 State Farm Fire and Casualty Company.

D E M E S I O

62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI Tikrai \$64 pusmėčiui automobilio Liability draudimas. Kreiptis: A. LAURAITIS 4645 So. ASHLAND AVE. 523-8775

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS Pardavimas ir Talsymas 2646 WEST 69th STREET Telef. Republic 7-1941